

بسمه تعالی

مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۵

سال زراعی ۱۳۸۸-۸۹

شماره مسلسل : ۱۵۹

اخبار گندم خبرنامه گندم

وضعیت مزارع گندم

بر اساس گزارشات واصله از استان های کشور سطح کشت گندم تا دهم بهمن ماه حدود ۶/۸۴ میلیون هکتار، که کشت گندم آبی حدود ۲/۷۴ میلیون هکتار و گندم دیم حدود ۴/۰۹ میلیون هکتار می باشد. سطح زیر کشت گندم آبی ۵/۹ درصد و گندم دیم ۵/۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال زراعی گذشته افزایش داشته است. شایان ذکر است کشت در تمام استان ها (به جزء استان گلستان که در حال جمع بندی اطلاعات است) نهایی شده است.

وضعیت هواشناسی کشور

بر اساس گزارش سازمان هواشناسی کشور، هفته گذشته سامانه بارش زا از سوی غرب به کشور وارد شد. سامانه فوق نوار غربی کشور و سپس جنوب غرب را تحت تاثیر قرار داد و بتدریج فعالیت سامانه به نیمه شمالی و سواحل دریای خزر گسترده شد. با فعالیت این سامانه دمای هوا در غالب نقاط کشور کاهش یافت. توزیع بارش در نقشه این دوره تا ۸۰۰ میلیمتر می رسد. طی هفته گذشته بارندگی در استانهای کردستان، کرمانشاه، اردبیل، همدان، خوزستان و سواحل دریای خزر و آذربایجان شرقی و غربی ریزش داشت. بیشینه بارش به بندر انزلی با ۷۹۹/۷ میلیمتر تعلق دارد.

از ابتدای سال زراعی تا کنون میانگین ارتفاع بارش کشور ۱۰۷/۲۳ میلیمتر می رسد که نسبت به میانگین چند ساله ۸ درصد کاهش و در مقایسه با سال گذشته ۳۸ درصد افزایش بارش داشته است. استان های لرستان، همدان، کرمانشاه، آذربایجان شرقی، زنجان، کهگیلویه و بویر احمد، کردستان و اردبیل بین ۱۰ تا ۴۰ درصد نرمال از بارندگی بیشتری برخوردار بوده اند. در استان های چهارمحال و بختیاری، فارس، اصفهان، بوشهر، خوزستان، ایلام، مازندران، قزوین، مرکزی، خراسان شمالی، گلستان و آذربایجان غربی میانگین بارش در حد نرمال ریزش داشته اند. میانگین بارش در سایر استان ها کمتر از ۹۰ درصد نرمال بوده است.

وضعیت کود توزیعی در سطح کشور :

بر اساس آخرین گزارش مدیریت توزیع، حمل و نگهداری شرکت خدمات حمایتی سهمیه کود فسفاته کشور تا مورخ نهم بهمن ماه سال ۱۳۸۸، به میزان ۶۱۶ هزار تن تخصیص یافته که میزان ۵۶۸ هزار تن آن به مناطق کشور حمل گردیده است. سهم مناطق سردسیر از حمل ۹۰/۷ درصد و سهم مناطق معتدل از حمل به این مناطق ۹۳/۶ درصد و همچنین سهم مناطق گرمسیر از حمل کود به آن مناطق ۹۱/۹ درصد می باشد. همچنین از کل سهمیه ۱/۹۲ میلیون تنی کود از ته حدود ۱/۷۳ میلیون تن به مناطق حمل گردیده است. سهم مناطق سردسیر از حمل ۸۵/۸ درصد و سهم مناطق معتدل از حمل به این مناطق ۹۱/۳ درصد و همچنین سهم مناطق گرمسیر از حمل ۹۵/۱ درصد می باشد.

آذربایجان شرقی:

بارش برف در تاریخ ۸۸/۱۱/۶ در برخی مناطق استان باعث خوشحالی گردید. البته کاهش دما و وقوع یخبندان در سطح استان باعث گردید برخی از مزارع آبی استان که به ساقه رفته بودند با خسارت مواجه شوند. که میزان و سطح خسارات وارده متعاقباً اعلام خواهد شد. عملیات اجرائی طرح مدیریت جامع مزارع آرمانی و طرح کشاورزی حفاظتی با نظارت شرکت های فنی و مشاورهای در حال انجام می باشد.

اردبیل:

افزایش ناگهانی دما و شدت وزش باد و متعاقب آن کاهش بارندگی در استان موجب تنش در روند فیزیولوژیکی گیاهان زراعی شده است. در شهرستان های اردبیل، نمین، نیر، خلخال و مشکین شهر وجود باد گرم جنوبی باعث افزایش تبخیر گیاهی و خاک و همچنین گرم شدن لایه های سطحی خاک و رشد گیاهان کشت پاییزه گردید. که در صورت وقوع سرمای ناگهانی احتمال سرمازدگی وجود دارد. در شهرستان های پارس آباد و بیله سوار بارندگی های موثر تاکنون موجب افزایش رطوبت نسبی و وجود گرمای مناسب می تواند باعث ظهور آفات و بیماری ها گردد و هم اکنون در بعضی از مزارع آفت شسته در غلات نیز مشاهده گردیده است. در کل افزایش دما، شدت بادهای گرم و کاهش بارندگی در استان موجب اختلالاتی در روند رشد و دوره خواب محصولات پاییزه به همراه داشته است.

زنجان:

صد درصد مزارع گندم آبی سبز و نسبت به سال گذشته وضعیت سبز بهتر بوده و حدود ۹۰٪ مزارع گندم دیم سبز و مراحل رشدی آن نسبت به سال گذشته بهتر می باشد و تا تاریخ ارسال خبرنامه گزارشی مبنی بر خسارت سرمازدگی و سایر عوامل اعلام نشده. بازدیدهای انجام شده کارشناسان حفظ نباتات، میانگین وزن سن های زمستانگذاران در بعضی از مناطق حدود ۱۴۰ میلی گرم بوده که احتمال طغیان سن در سال زراعی جاری پیش بینی میگردد لذا درخواست تامین سموم مورد نیاز جهت مبارزه شیمیایی علیه سن گندم در سطح ۱۰۰۰۰۰ هکتار به سازمان حفظ نباتات ارسال شده است.

استان ایلام:

سطح کشت نهایی گندم آبی استان ۴۹۸۱۵ و گندم دیم ۹۴۳۶۰ هکتار جو آبی ۵۵۰ و جو دیم ۵۳۹۲۷ هکتار می باشد. کلیه سطوح کاشت شده استان سبز شده و گندمهای مناطق جنوبی استان در مرحله پنجه دهی تا ساقه و شکم پر هستند. سطوح مناطق شمالی و سرد معتدل استان در مرحله پنجه زنی و پنجه کامل هستند. عملیات مبارزه با علفهای هرز آغاز گردیده و تاکنون ۱۷۵۴۷ هکتار مبارزه انجام شده است با توجه به وسعت آلودگی سطوح کشت و نیاز به مبارزه با علفهای هرز عملیات سمپاشی هوایی در شهرستان دهلران آغاز شده و استقبال خوبی از مبارزه شده است. با توجه به وقفه چند روزه در بارندگیهای خوشبختانه بارندگیهای چند روز اخیر که همزمان با تاریخ تهیه گزارش بوده و در اکثر نقاط استان فراگیر است امیدواری زیادی را در کشاورزان ایجاد نموده میانگین ایستگاههای بارندگی استان تاکنون به ۱۸۳/۴ میلیمتر رسیده که نسبت به مدت مشابه ۲۳٪ افزایش نشان میدهد. مقایسه دمای هوای استان با مدت مشابه نشان می دهد که متوسط دمای استان تا ۰/۵ درجه سانتیگراد افزایش دارد.

شرکتهای خدمات مشاوره ای عملیات نظارت برداشت و مبارزه با علفهای هرز را به عهده دارند متأسفانه با توجه به تهیه صورت وضعیت مرحله کاشت تاکنون اعتبار مربوط به این شرکتها به استان اختصاص نیافته است.

از نظر کلی وضعیت مزارع استان در شرایط بسیار مناسبی بوده سطوح دارای سطح سبز یکنواختی هستند.

کردستان :

در دیماه سالجاری دما بطور محسوسی در مقایسه با سال قبل و ماههای آبان و آذر کاهش یافته و رشد پاییزه غلات متوقف نشده بود اما در تاریخ ۷ بهمن ماه یک لایه نازک برف بعضی از مناطق استان را پوشش داده و درجه حرارت بعد از بارندگی تا ۱۵ درجه افت ناگهانی نموده است که در صورت تداوم این کاهش در مناطقی که پوشش برف ندارند احتمال سرمازدگی وجود دارد.

جلسه ستاد بهبود تولید و اصلاح الگوی کشت استان با حضور اعضاء تشکیل و مسائل مربوط به غلات پاییزه با توجه به شرایط آب و هوایی مورد بررسی قرار گرفت.

بوشهر :

کلیه اراضی کشت شده (۲۳۰۴۷ هکتار) در حال حاضر دارای سبز مطلوب می باشند.

شرکتهای خدمات مشاوره ای با حضور فعال و بموقع خود در سطح مزارع نظارت خود را بر عملیات مرحله داشت گندم اعمال می نمایند.

مصرف کود سرک در مزارع گندم استان بر اساس توصیه های فنی کارشناسان شرکتهای خدمات مشاوره ای در حال انجام می باشد.

با عنایت به کاهش دما در فصل زمستان و فراهم شدن شرایط برای رشد علفهای هرز مبارزه با علفهای هرز توسط کشاورزان و با نظارت کارشناسان در حال انجام می باشد.

سمنان :

در سال زراعی جاری عمده دشتهای اسنان نسبت به سال گذشته بارش کمتری داشته اند و همچنین عملاً در دشتهای وقوع یخبندان کمتر گزارش گردیده که این شرایط باعث گردیده که مزارع زودتر از موعد از مرحله پنجه زنی خارج شده ، که ممکن است در صورت وقوع سرمای بیش از حد باعث سرمازدگی محصول گردد.

همچنین در صورت ادامه این روند احتمال افزایش جمعیت عوامل خسارتزا بویژه آفات دور از دسترس نمی باشد.

خراسان رضوی :

کشت نهایی گندم آبی در سطح ۲۶۰۰۰۰ هکتار و کشت گندم دیم در سطح ۱۶۰۰۰۰ هکتار انجام شده است سطح سبز گندم آبی ۲۶۰۰۰۰ هکتار و گندم دیم ۱۶۰۰۰۰ هکتار میباشد.

وضعیت بارندگی استان مطلوب نیست به طوری که متوسط بارندگی از ابتدای سال زراعی تاکنون ۵۴/۵ میلیمتر بوده که نسبت به دوره آماری (۶۸/۹ میلیمتر) ۲۰/۵ درصد کاهش دارد. کاهش بارندگی، تاخیر در بارش های پاییزه موجب تاخیر در سبز و مراحل رشدی گندم دیم شده است که کاهش طول دوره رشد و کاهش عملکرد را به دنبال خواهد داشت. در گندم آبی نیز با توجه به وجود املاح در آب و خاک اکثر مناطق، کمبود بارندگی که موجب تجمع املاح در سطح خاک و عدم شستشوی آن شده، بر وضعیت سبز مزارع تاثیر داشته است. تغییر نوع بارش ها و عدم بارش برف، کاهش تغذیه آب های زیرزمینی و دبی قنوات و افزایش بعضی از آفات و بیماریها خواهد شد.

بالا بودن متوسط دما در هفته های گذشته موجب تداوم رشد محصول شده و ورود گیاه به مراحل حساس تر رشدی، احتمال سرمازدگی را افزایش خواهد داد.

قم:

به دلیل افزایش دما در سطح استان در برخی از مزارع شته سبز غلات مشاهده گردیده که به کشاورزان توصیه های لازم جهت مبارزه شده است. همچنین به دلیل گرمی هوا در روزهای اخیر در خصوص آبیاری به موقع و تغذیه گیاهی توصیه های لازم شده است.